

**Міжнародна науково-практична конференція “ВПЛИВ НАУКОВИХ
ДОСЯГНЕНЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ НА РОЗВИТОК
СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА” Вільнюс, Литовська Республіка,
26–27 квітня 2019 р.**

2. Теорія і практика підготовки викладачів

**ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ ДО ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ**

Школа О. М.,

*кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради,
Харків, Україна*

На сьогодні реформування закладів середньої освіти вимагає суттєвих змін при підготовці студентів – майбутніх викладачів фізичної культури. Такі зміни зумовлені необхідністю подолання суперечностей, що виникають між вимогами інформаційного суспільства до професійної підготовки майбутніх фахівців і їхньою кваліфікацією. Основною проблемою є недостатня професійна підготовка, відповідно до реформування закладів середньої освіти.

Недостатньо високий рівень викладання фізичної культури в закладах вищої освіти різних рівнів; невідповідність нормативно-правової бази сучасним вимогам; незадовільний стан матеріально-технічної бази, недостатнє бюджетне фінансування; низький рівень заробітної плати; недостатня увага теоретичній підготовці призвели до того, що в студентів – майбутніх учителів фізичної культури знизився інтерес до занять фізичними вправами.

На основі зазначеного вище зрозуміло, що виникає потреба в пошуках нових можливостей удосконалення процесу фізичного виховання в закладах

вищої освіти за допомогою оптимізації діяльності студентів, яка залежить від професійності та результативності роботи викладача, що вимагає інноваційних підходів до розробки змісту, форм і методів професійної підготовки фахівців нової формації, упровадження в освітній процес закладів вищої освіти сучасних інформаційних технологій (Тymoshenko, 2009).

Найбільш ефективним вирішенням зазначеної проблеми підготовки майбутнього фахівця фізичної культури є впровадження в освітній процес педагогічних технологій. Проблемі дослідження методичних особливостей професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури були об'єктом дослідження багатьох науковців: Arzjutov, 2015; Vaceba, 2011; Zhamardij, 2017; Кус, 2016; Sushhenko, 2003; Tymoshenko, 2009; Shkola, 2017; Shkrebtij, 2015 та ін. Однак, досить актуальним питанням залишається аналіз основних напрямів упровадження інновацій в процес професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури як педагогічної проблеми. Виникає необхідність у здійсненні цілісного наукового аналізу проблеми професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в умовах реформування освіти та аналізі теоретичних засад упровадження нововведень у освітній процес професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури у педагогічних закладах вищої освіти України. Для того, щоб вирішити зазначені труднощі необхідно окреслити сучасний стан професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в педагогічних закладах вищої освіти України; визначити основні проблеми професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури та розглянути напрями упровадження нових інформаційних технологій в процес професійної підготовки студентів – майбутніх фахівців фізичної культури.

Останніми роками виникла недооцінка в суспільстві освітньої, соціально-економічної, оздоровчої й виховної ролі фізичної культури, що призвело до того, що в країні помітно знизився рівень здоров'я та фізичної підготовленості учнівської молоді. Хоча й останнім часом спостерігаються деякі зміни у сфері спорту, але на жаль, ці зміни недостатньо враховуються в системі професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури. Освітній процес у

педагогічних закладах вищої освіти, навчальні плани й програми факультетів фізичного виховання не враховують тих змін, що передбачені реформою у закладах середньої освіти, тому, сучасні випускники педагогічних закладів вищої освіти виявляються недостатньо підготовленими до професійної діяльності в школі. Саме тому, викладачі педагогічних закладах вищої освіти повинні враховувати концепцію нової школи має бути підвищення інтересу та бажання в молодих людей до освоєння нових розділів знань і підготовки їх до життя в умовах сучасного розвитку суспільства. Система вищої фізкультурної освіти стоїть перед фактом необхідності виходу за межі того, що є традиційним у діяльності викладачів педагогічних закладів вищої освіти, які працюють за навчальними програмами, не цілком задовольняє сучасні вимоги науки і життя. Прийшов час соціально-психологічного переосмислення системи викладання й пропонованих обсягів знань.

Одним з найважливіших механізмів перетворення освіти в сферу стратегічного розвитку країни є формування в студентській молоді стійкої освітньої потреби, усвідомленого ставлення до освітньої діяльності (Ghenseruk, 2003). При вступі на спеціальність 014.11 Середня освіта (Фізична культура) у більшості педагогічних закладів вищої освіти України поряд із більш підготовленими вступниками (спортсменами дитячо-юнацьких спортивних шкіл), що володіють істотним запасом спеціальних знань і практичних умінь у спортивній діяльності, вступають на навчання абітурієнти із середнім і низьким рівнем фізичної підготовленості. Перед викладачами виникає необхідність вивчення закономірностей самостійної діяльності студентів із різним рівнем підготовленості, розвитку й орієнтації. Розуміння соціальної та індивідуальної значущості ціннісної орієнтації студента призводить до переконання, що самостійна робота як керований процес має стати провідним механізмом перетворення цілей навчання в потужний внутрішній стимул самонавчання, самоосвіти та самовиховання (Sushhenko, 2003).

При інтегруванні видів навчання студент, із одного боку, краще засвоює розвиток і внутрішні зв'язки конкретного виду фізкультурно-спортивної сфери,

а з іншого боку, – переходити від конкретного знання до абстрактного моделювання. Саме тому, при розробці навчальних програм професійної підготовки необхідно враховувати зміст питань:

- визначення логічної структури й змісту розділів програми, що характеризують види діяльності майбутнього фахівця;
- інтеграція навчальних тем і послідовність їх вивчення;
- інтеграція видів навчання: сполучається, програмованого, ігрового та самостійного;
- оптимізація розподілу навчального часу;
- гуманізація навчально-пізнавальної діяльності на основі підходу, що характеризується самостійний вибір студентом методу освоєння конкретного навчального матеріалу (Ghrynchenko, 2011).

У педагогічній науці й практиці професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури розглядається як така, що спрямована на підготовку студентів закладів вищої освіти до виконання конкретних видів професійної діяльності за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура), оволодіння ними сукупністю знань про людину й фізичну культуру, розвиток емоційно-ціннісних відношень, моральних норм, умінь передавати цінності фізичної культури школярам. Застосування новітніх інформаційних технологій оптимізує освітній процес, діяльність учителя й учнів, сприяє якісному засвоєнню ними навчального матеріалу. Сучасні реформи галузі освіти вимагають від майбутніх учителів підвищення їх загальної інформаційної культури, знань і вмінь застосовувати ці технології у професійній діяльності.

Отже, завдання сучасної професійної освіти педагогічних закладів вищої освіти в галузі фізичної культури полягає в тому, щоб навчити майбутнього фахівця реалізувати себе в діяльності, сформувати свій власний професійний вигляд і образ (в тому числі і фізичну культуру особистості), розвинути творчі, духовно-інтелектуальні й психофізичні здатності, пов'язані з умінням трансформувати ідеї гуманізму в свою професійну практику.

Дана розвідка не вичерпує в повному обсязі шляхів вирішення проблеми належної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до застосування педагогічних технологій у професійній діяльності в умовах реформування освіти, тому потребує більш ретельного дослідження. Перспективним у цьому напрямі є дослідження формування інформаційно-комунікаційного середовища в закладі вищої освіти в процесі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури.

References:

1. Ghenseruk Gh. R. (2005) *Pidghotovka majbutnikh uchyteliv fizychnoji kuljтуры do zastosuvannja informacijnykh tekhnologhij u profesijnij dijalnosti* [Preparation of future teachers of physical culture for application of information technologies in professional activity]. (PhD Thesis), Ternopilj: Ternopiljskyj nacionaljnyj pedagoghichnyj universytet imeni V. Ghnatjuka.

2. Ghrynchenko I. B. (2011) *Profesijna pidghotovka majbutnikh uchyteliv fizychnoji kuljтуры v novykh umovakh* [Professional training of future teachers of physical culture in new conditions]. *Vyshha osvita Ukrajinj. Teoretychnyj ta naukovo-metodychnyj chasopys*. Dodatok 3, T. VII. *Tematychnyj vypusk: Vyshha osvita Ukrajinj u konteksti integraciji do jevropejskogho osvitnjogho prostoru*. Kyjiv: Ghnozys. pp. 84–93.

3. Sushhenko L. P. (2003) *Teoretyko-metodologhichni zasady profesijnoji pidghotovky majbutnikh fakhivciv fizychnogho vykhovannja ta sportu u vyshhykh navchaljnykh zakladakh* [Theoretical and methodological principles of professional training of future specialists of physical education and sports in higher educational institutions]. (PhD Thesis), Kyjiv: Nacionaljnyj pedagoghichnyj universytet imeni M. P. Draghomanova.

4. Tymoshenko O. V. (2009) *Teoretyko-metodychni zasady optymizaciji profesijnoji pidghotovky vchyteliv fizychnoji kuljтуры u vyshhykh navchaljnykh zakladakh* [Theoretical and methodical principles of optimization of professional training of teachers of physical culture in higher educational institutions]. (PhD Thesis), Kyjiv: Nacionaljnyj pedagoghichnyj universytet imeni M. P.

Draghomanova.